

DOLOČITEV ZAVAROVALNE OSNOVE ZA KMETE – V LETU 2014

Pojasnilo DURS, št. 4213-131/2014-2, 7. 4. 2014

Zavezanec sprašuje, kako se bo določila zavarovalna osnova za kmeta, ki vodi knjige po dejanskih prihodkih in odhodkih že v letu 2012 in 2013, oziroma, ali bo ta osnova določena na podlagi doseženega dobička v letu 2013 tako kot pri s.p., ali pa bo ta osnova določena na podlagi odločbe davčnega organa. Sprašuje tudi, ali bodo kmetje morali mesečno oddajati OPSVZ obrazec. Ob predpostavki, da se vprašanja nanašajo na zavezanca – zavarovance po 17. členu ZPIZ-2* (kmetje, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani s šifro zavarovalne podlage 051 oziroma 052), pojasnujemo v nadaljevanju.

Znesek zavarovalne osnove za kmeta, ki je obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan po 17. členu ZPIZ-2 in ki davčno osnovo od dohodkov iz kmetijske in gozdarske dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, se določi na podlagi doseženega dobička v preteklem letu, brez upoštevanja obveznih prispevkov za socialno varnost, brez znižanj in povečanj davčne osnove ter z upoštevanjem podatka o znesku obveznih prispevkov za obvezno zavarovanje, plačanih s strani Republike Slovenije. Znesek mesečne zavarovalne osnove, od katere navedeni zavezanec prispevke plačuje v letu 2014, se določi tako, da se:

- 1. znesku razlike med davčno priznanimi prihodki in odhodki iz davčnega obračuna od dohodka iz dejavnosti prišteje znesek obračunanih obveznih prispevkov ter znesek prispevkov, ki jih za zavezanca plača država, in*
- 2. dobljeno vsoto preračuna na mesec.*

Zavezanec za prispevke sam izračuna znesek svoje zavarovalne osnove (zavarovalna osnova torej ni določena z odločbo davčnega organa). Davčna uprava RS pa bo zavezanca, ki obračunavajo prispevke od zavarovalne osnove, tudi letos obvestila o določitvi zavarovalne osnove.

Za zavezanca za prispevke – kmete, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, ni predpisan obrazec za obračun prispevkov za socialno varnost, ki bi ga le-ti morali mesečno predlagati davčnemu organu.

Osnova za plačilo prispevkov za zavarovance iz 17. člena ZPIZ-2 (v nadaljevanju: kmetje, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani) je zavarovalna osnova, kot je določena v 145. členu ZPIZ-2. Zavarovalna osnova je dobiček zavarovanca, ugotovljen v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno socialno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove, preračunan na mesec. Če dosežen dobiček kmeta, ki je obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan, ne preseže 60 % povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, je zavarovalna osnova 60 % povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (PP). V prehodnem obdobju pa, v skladu z določbami drugega in enajstega odstavka 410. člena ZPIZ-2, dobiček za določitev najnižje zavarovalne osnove in najnižja zavarovalna osnova znaša:

- v letu 2013: minimalna plača,
- v letu 2014: minimalna plača,
- v letu 2015: 54 % PP,
- v letu 2016: 56 % PP,
- v letu 2017: 58 % PP,
- v letu 2018: 60 % PP.

Zavarovalna osnova se za zavarovance – kmete, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, določi na podlagi podatkov – iz obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, obračuna dohodnine od dohodka iz dejavnosti, obvestila o višini dohodka iz

osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ali odločbe o odmeri dohodnine – za preteklo leto, z upoštevanjem podatka o znesku obveznih prispevkov za obvezno zavarovanje, plačanih s strani Republike Slovenije** ter glede na podatke o povprečni letni plači zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto, na katero se nanaša dobiček, na podlagi katerega se določa zavarovalna osnova. Za obračun akontacije dohodnine oziroma obračun dohodnine od dohodka iz dejavnosti se šteje obračun, ki je bil oziroma bi moral biti vložen do roka, določenega z zakonom, ki ureja davčni postopek, pri čemer se zavarovalna osnova na novo določi najpozneje za mesec april. Zavarovalna osnova, določena v skladu z navedenim, se uporablja do določitve dobička za naslednje obdobje.

Podrobnejši način določanja zavarovalne osnove je določen v Pravilniku o določanju zavarovalne osnove (Uradni list RS, št. 89/13).

V skladu s 5. členom Pravilnika o določanju zavarovalne osnove se dobiček za kmete, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani in ki ugotavljajo davčno osnovo od dohodkov iz kmetijske in gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, določi na podlagi obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti ter na podlagi podatka o znesku obveznih prispevkov za obvezno socialno zavarovanje, ki jih plača Republika Slovenija. Pri tem se upošteva dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ter dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti ter dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ki se šteje kot dohodek iz dejavnosti, brez upoštevanja prispevkov za socialno varnost ter znižanj in povečanj davčne osnove. Za določitev tega dohodka se smiselno upoštevajo določbe 3. člena navedenega pravilnika (določitev dobička za zavarovance – samozaposlene).

V skladu z drugim odstavkom 10. člena navedenega pravilnika se za kmeta, ki je obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan in davčno osnovo od dohodkov iz kmetijske in gozdarske dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, zavarovalna osnova na novo določi na podlagi zadnjega obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, za mesec po mesecu, v katerem je bil obračun davka predložen davčnemu organu, vendar najpozneje za mesec april.

** Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2, Uradni list RS, št. 96/12, št. 39/13, 46/13-ZIPRS1314-A, 63/13-ZIUPTDŠV, 99/13-ZSVarPre-C, 101/13-ZIPRS1415, 111/13)*

*** V skladu s četrnim odstavkom 407. člena ZPIZ-2 je zavezanec za plačilo prispevka delodajalca (prispevek delodajalca se plačuje po stopnji 8,85 % od zavarovalne osnove) za kmete, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, Republika Slovenija.*